

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Pääkirjoitus	3
Yksivuotiaan kuulumisia	4
Tapahtumapäivä kokosi yhteen ammattilaiset ja harrastajat	6
Karjaalla uskalsi kokeilla	8
Kauhea kankkunen	10
Jäsenlista	11
Logokilpailu	12

BLOKKI
Suomen nokkahuiluseura ry:n lehti
2/2009
12.10.2009

Päätoimittaja Anna Saunamäki
sihteeri@nokkahuilu.fi

www.nokkahuilu.fi

Mitä, voiko sitä soittaa oikeasti?!

Ennakkoluulot nokkahuilua kohtaan elävät maassamme vahvasti. On hyvinkin tavallista, että naapurin setä ei yhtään voi ymmärtää nokkahuilunsoiton jaloa taitoa ja syvintä olemusta. Tämän voi vielä jopa ymmärtää (ja tuntea sympatiaa tätä käsitystä kohtaan), sillä nokkahuiluhan on tunnettu "koulukiusaaja"! Hieman vaikeampi on ymmärtää sitä, että edes pitkälle edenneet muita soittimia soittavat harrastajat ja ammattimuusikot eivät tiedä soittimestamme ja sen mahdollisuuksista paljoakaan.

Jos unohdamme pienen pettymyksen ja suuttumuksen hetkeksi, mieleemme saattaa tulla myös positiivisia asioita koskien nokkahuilun mainetta - mehän voimme itse vaikuttaa siihen mitä suurimmassa määrin. Mieleeni ei tule mitään muuta instrumenttia, joka olisi näin tunnettu, mutta silti eräänlaisessa kehitymis- ja muuntautumistilassa tälläkin hetkellä. Nokkahuilukonsertin yleisö saattaa olla ennen konsertin alkua hieman nyrpeänä soitinta kohtaan, mutta konsertin jälkeen kasvot ovat yhtä hymyä ja mielenkiinto tätä väärinymmärrettyä pilliä kohtaan on ylimmillään. Saman vaikutuksen voi huomata illanvieron keskusteluissa: alkuillan naureskelut nokkahuilua ja sen soittajaa kohtaan vaihtuvat mielenkiinnoksi kun soittimesta tietävä kertoo muutamia soittimeen ja sen epätavalliseen historiaan ja nykypäivään liittyviä faktoja.

Ehkä nokkahuilun viehätys realisoituu nimenomaan tässä, elämyksen ja tiedon antamisessa kuulijalle. Ne voidaan antaa musiikin, puheen tai kirjoitetun tekstin avulla, pääasia on että ne annetaan. Tämän seuran tehtävä on nimenomaan jakaa tietoa nokkahuilusta ihmisille, oli tieto missä formaatissa hyvänsä. Nokkahuilusta tietämättömät voivat perustiedon saatuaan itse tehdä omat päätelmänsä soittimesta eivätkä ole enää pelätyn koulukiusaajan tavoitettavissa.

Itse saan innostukseni ja voimani tähän toimintaan ihmisten ilmeistä kun he kuulevat soittoani. Muutos on siis meidän käsissämme! Meillä on valta, käyttäkäämme sitä.

Eero Saunamäki
puheenjohtaja@nokkahuilu.fi

Yksivuotiaan kuulumisia

Suomen nokkahuiluseura ry lisättiin Patenti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin 12.9.2008. Tätä lehteä tehdessä ollaan siis syntymäpäivätunnelmissa. Nyt olisikin aika hieman miettiä menneitä ja ennen kaikkea luoda katse tulevaan toimintaan.

Seuran sääntömääräinen vuosikokous pidettiin lauantaina 21.3.2009 Sibelius-Akatemian R-talon kahviossa. Entinen hallitus valittiin jatkamaan myös kuluvalle kaudelle, samoin jäsenmaksun suuruus päätettiin pitää samana (12€/vuosi). Kokouksessa myös vahvistettiin vuoden 2008 tilinpäätös ja käytiin läpi vuosikertomus vuodelta 2008.

Suomen nokkahuiluseura ry:n ensimmäinen suurempi ponnistus oli huhtikuinen tapahtumapäivä luentoineen ja konsertteineen. Tunnelmointia tapahtumapäivästä löytyy tämän lehden sivuilta 6-7. Toimintavuoden 2009 loppupuolella hämmöttää vielä ruotsalaisen nokkahuilutaiteilija Dan Laurinin mestarikurssi 22.11.2009. Laurin saapuu Suomeen konsertoimaan Keski-Pohjanmaan kamariorkesterin solistina, ja Kokkolan konsertin jälkeen hän suuntaa Helsinkiin pitämään mestarikurssia vaimonsa, kosketinsoittaja Anna Paradiso Laurinin kanssa. Dan Laurin on maailmanluokan taiteilija, joka konsertoi ja levyttää ahkerasti ja on toiminut nokkahuilunsoiton professorina Odensessa, Bremenissä ja Tukholmassa. Tarkempaa tietoa Laurinin kurssille osallistumisesta löytyy Suomen nokkahuiluseura ry:n nettisivuilta osoitteesta www.nokkahuilu.fi.

Internet-sivujamme kannattaa muutenkin vilkuilla silloin tällöin. Sivuilta löytyy yhdistyksen sääntöjen ja tiivistetyn nokkahuilutietopaketin lisäksi tietoa tulevista tapahtumista. Nokkahuiluseuran jäsenet voivat myös mainostaa konserttejaan nettisivujemme kautta. Tulevien konserttien tiedot kannattaa lähettää sihteerille osoitteeseen sihteeri@nokkahuilu.fi, niin konserttikalenteri saadaan päivitettyä.

Hallitus kokoontuu vielä syksyn aikana suunnittelemaan tulevaa toimintaa. Toimintavuoden 2009 päättää tunnelmallinen joulukonsertti, jonka ohjelma ja esiintyjät tarkentuvat myöhemmin. Kannattaa siis seurata ilmoittelua nettisivuilla! Kaikki seuran jäsenethän kuuluvat nokkahuilistien yhteiselle sähköpostilistalle, joten tieto kulkee kätevästi myös sitä kautta. Sähköpostilistaa kannattaa hyödyntää esimerkiksi konserttien mainostamisessa sekä sijaisten etsinnässä. Saat asiasi kuuluviin lähettämällä viestin osoitteeseen lista@nokkahuilu.fi - yhdellä viestillä tavoitat kaikki asiasta kiinnostuneet.

Yksivuotias Suomen nokkahuiluseura ry toivottaa jäsenilleen antoisaa syksyä!

Anna Saunamäki
sihteeri

**Moeckin ja Mollenhauerin
nokkahuilut
löydät meiltä:**

www.soitinlaine.fi

Tapahtumapäivä kokosi yhteen ammattilaiset ja harrastajat

Suomen nokkahuiluseuran monipuolista tapahtumapäivää vietettiin lauantaina 18.4.2009 Helsingissä. Sibelius-Akatemian Ackté-sali täyttyi soittimista, soittajista, kuulijoista, puhujista ja pullantuoksusta.

Päivän avasi Satu Parkkosen luotsaama Flauto Dolce -harrastelijanokkahuilyhtye. Esityksessä kuultiin mm. Orlando di Lasson, Felix Mendelssohnin ja Pete Rosen musiikkia parhaimmillaan 12 soittajan voimin. Soivan osuuden jälkeen Satu Parkkonen kertoi Flauto Dolcen toiminnasta, ja yhtyeen jäsenet jakoivat ajatuksia yhteisoittoharrastuksestaan. Lisätietoja Flauto Dolcesta löytyy yhtyeen omilta kotisivuilta (www.triolimedia.com/flautodolce).

Ackté-salissa oli koko päivän ajan esillä myös kattava soitinnäyttely. Näyttelyssä sai ihailta Sibelius-Akatemian renessanssiconsortia, jonka on rakentanut kanadalainen Bob Marvin. Lisäksi esillä oli erityyisiä soittimia nokkahuiluseuran jäsenten yksityiskokeelmista. Yleisön kokeiltavaksi esillä oli tehdasvalmisteisia Mollenhauer- ja Moeck-soittimia Soitin Laineelta sekä Woodwindsiltä.

Lounastauon jälkeen vuorossa oli mielenkiintoinen yhteenveto uudesta suomalaisesta nokkahuilumusiikista. Sibelius-Akatemian lehtori Rabbe Forsman piti alustuksen aiheesta luoden katsauksen ensimmäisiin suomalaisiin nokkahuiluteoksiin. Forsman itse on tehnyt urauurtavaa työtä tilaten ja kantaesittäen teoksia 1970–80-luvuilla. Alustuksessaan Forsman nosti esiin teoksia mm. Harri Wessmannilta ja Pekka Jalkaselta. Seuran puheenjohtaja Eero Saunamäki jatkoi aiheesta keskittyen uusimpaan suomalaiseen nokkahuilumusiikkiin. Saunamäki esitteli mm. Pasi Lyytikäiseltä tilaamansa soolosävellyksen Minimalto, joka nimensä mukaisesti on minimalistisia vaikutteita sisältävä teos alttonokkahuilulle. Kattavassa esittelyssä kuultiin ääninäyte myös Tomi Räisäsen teoksesta Aulos at the Dionysian Feast kahdelle nokkahuilistille ja kitaralle. Tässä teoksessa nokkahuilistit soittavat kahta nokkahuilua yhtä aikaa jäljitellen antiikin ajan aulos-puhallinta.

Katsauksen uuteen suomalaiseen nokkahuilumusiikkiin päätti säveltäjä Tomi Räisänen kertomalla omista teoksistaan sekä säveltäjän ja soittajan välisestä yhteistyöstä yleisemmällä tasolla. Aulos at the Dionysian Feast -teoksen lisäksi Räisäsen teosluetteloon sisältyy useita sävellyksiä nokkahuilulle, kuten sooloteos Kyynelketju sekä kamarimusiikkiteokset ...Around the Circle... ja Stheno.

Kahvitaun jälkeen oli vuorossa tapahtumapäivän päättävä konsertti, jossa esiintyivät nokkahuilistit Janek Öller, Eero Saunamäki, Reetta Varjonen-Ollus, Riikka J. Holopainen, Anna Saunamäki, Sini Vahervuo ja Saara Vesa. Muita soittimia edustivat lyömäsoittaja Mikael Heikkilä sekä tuubisti Miika Jämsä. Ohjelma ei tällä kertaa esitellyt nokkahuilua barokin ajan suosikkisoittimena, vaan keskittyi vanhempaan ja uudempaan tyyliin. Konsertin avasi duo Öller-Heikkilä keskiaikaisella musiikilla, ja ohjelman yksi helmistä oli Minna Leinosen teos Vicitra nokkahuilulle ja tuuballe.

Teksti: Anna Saunamäki

Kuvatunnelmia tapahtumapäivästä:

Flauto Dolce esiintyy

Näyttelyn satoa

Rabbe Forsman kertoi suomalaisesta nokkahuilumusiikista.

Janek Öller

Mikael Heikkilä

Kuvat: Eero Saunamäki

Karjaalla uskalsi kokeilla

Teksti: Henna Mäkelin

Kuvat: Jarita Kuismanen

Helsingin vanhan musiikin seura järjestää vuosittain vanhan musiikin leirin Karjaalla, Lärkkullan kansanopistossa. Kurssi tarjoaa opetusta keskiaika-, renessanssi- ja barokkimusiikin ajanjaksoilta 1100-1700-luvuilta. Jarita Kuismanen lähti vanhan musiikin kesäkurssille rohkeasti kokeilemaan hänelle uutta vanhaa musiikkia ja sen soittimia.

Kurssin loppukonsertti järjestettiin Karjaan vanhassa kirkossa.

Kuismanen soitti lapsena kuusi vuotta viulua ja teini-ikäisenä noin vuoden sähkökitaraa. Aikuisiällä, noin 30 vuoden tauon jälkeen, hän palasi takaisin musiikin pariin vuosi sitten. Nyt instrumentteina ovat viulu ja kitara. Kuismanen osti äskettäin myös alttonokkahuilun tutustuttuaan siihen kurssilla.

Tiedon kurssin olemassaolosta hänelle laului puskaradio.

-Soittokaveri mainitsi olleensa ja suositteli kovasti. Vanha musiikki ei ollut yhtään tuttua, mutta päätin lähteä kokeilemaan. Ei pelottanut yhtään, koska kerroin suoraan olevani aloittelija ja suorittavani 1/3-tutkintoa keväällä ja kelpasin silti mukaan.

Kuismasella on leiristä paljon hyvää sanottavaa. Opettajat olivat vanhan musiikin ammattilaisia, ja opiskelijoiden joukossa oli sekä harrastajia että ammattilaisia. Kaikki soittivat yhdessä, ja kokeneemmat olivat Kuismaselle pulmatilanteissa apuna.

-Leirin henki oli hirveän positiivinen, kannustava, rohkaiseva ja innostava.

Vasta-alkajuus ei ollut este, ei edes hidaste.

-Uskalsin soittaa julkisesti ja yrittää soittaa liian vaikeita kappaleita. Aluksi tuntui mahdottomalta ja ajattelin, että ei tästä mitään tule, mutta kummasti sitten alkoikin tulla. Ilmapiiiri auttoi siihen hirveästi.

-Oli ihanaa, että leirille osallistui eri tasoisia ihmisiä, koska kappaleetkin olivat eri tasoisia. Siinä oppi ihan eri tavalla. Edistyneemmät joutuivat ottamaan minua huomioon, ja minä jouduin haastamaan itseäni enemmän.

Leirillä tosin oli rankkaa, sen Kuismanen myöntää. Ensikertalaisena hän halusi mahduttaa lukujärjestykseensä mahdollisimman paljon, mikä oli helppoa runsaan valikoiman vuoksi. Tarjolla oli yksityisopetuksen lisäksi lukuisia kamarimusiikkiryhmiä

sekä suurempia orkestereita. Kaikille soittajille avoimia ryhmiä olivat keskiaikaorkesteri, krumhorn-ryhmä sekä kuoro ja balilaisten rytmien ryhmä. Kuismanen soitti yksityistunneillaan viulua. Lisäksi hän osallistui krumhorn-ryhmään, soitti erilaisia vanhan musiikin soittimia keskiaikaorkesterissa sekä barokkimusiikkia kamarimusiikki-orkesterissa.

Kuismanen kokeili myös nokkahuilua. Kurssilla oli tänä vuonna tarjolla erikoisuus. Nokkahuilunsoiton opettaja Pekka Silén tutustutti kaikki halukkaat balilaisten rytmien maailmaan nokkahuilun avulla. Lisäksi Kuismanen tutustui nokkahuilunsoiton alkeisiin iltapuhteina erään kurssilaisen ohjaamana.

-Se oli rankkaa, mutta ehdottomasti sen arvoista. Kannatti yrittää nukkua, jos millään ehti ja jättää aikaa myös harjoittelulle.

Kuismanen ei epäröi hetkeäkään vastausta kysymykseen, meneekö hän kurssille myös ensi kesänä.

-Ehdottomasti, koska opin niin hirveästi. Oli mielettömän kiva kokemus, tosin seuraavalla kerralla varaan vähän aikaa päiväunille.

-Leirillä sai kokeilla kaikkia soittimia, jotka ovat tavallisesti museossa lasivitriinissä, muun muassa kampiliiraa, fideliä, nokkahuiluja sekä balilaisia huiluja.

Lisätietoja kurssista: Helsingin vanhan musiikin seura www.cmah.org

Kouvolalaisen nokkahuilistin mieltä lämmittivät erityisesti ruokailujen yhteydessä pidetyt konsertit, joissa kurssilaiset tarjoilivat kuulijoille harjoitustensa hedelmiä.

Kauhea kankkunen

“Varo vaan, huomenna se iskee. Kauhea Karjaa-krapula.” Näin minua ohjeisti viime kesänä eräs Helsingin vanhan musiikin seuran kesäkurssin konkarikävijä, takanaan jo pitkälti toistakymmentä kurssikesää Karjaalla, Lärkkullan kansanopistossa. Itselläni oli plakkarissa vasta toinen kerta, mutta tunnistin kyllä, mistä konkari puhui.

Krapulan aiheuttaa viikon kestävä kurssikoktail, johon sekoitetaan reilulla kädellä kahta kirkasta: sekä yksilö- että ryhmäopetusta.

Soitin tänä kesänä Bachia cembalon ja Vivaldia barokkijousten säestämänä, molempia tietysti matalassa vireessä. Soitin keskiaikaryhmässä sekä renessanssiorkesterissa nokkahuiluja sopraanosta bassoon ja opin valtavasti vanhan musiikin soittamista, sillä niitä opettajilla oli mukanaan kymmeniä. Skalmelja, krumhorn, dulcian, pommeri, kampiliira, fidel, kaikki kummallisia, kiinnostavia ja kokeiltavissa vapaasti. Lauloin leirin kuorossa ja opiskelin balilaisia rytmejä nokkahuilulla soitettuna.

Parhaimmillaan soittoputki kesti 12 tuntia päivässä. Tosin välissä olivat ruokatauot, jotka ovat leiriläisten keskuudessa klassikko. Keskimääräinen painonnousu on noin 3 kiloa viikon aikana.

Krapulaa pahentaa leiriviikon jälkeinen yksinäisyys. Se on musertavaa, eikä ihme. Viikon ajan saa olla seurassa, jossa nokkahuilistit ovat enemmistössä, eivät ne ainaiset viulistit ja pianistit. Kenellekään ei tarvitse perustella soitinvalintaansa ja hokea, että kyllä, nokkahuilu on ihan oikea soitin ja että Ostakaa makkaraa on toki klassikko, mutta lisäksi muutakin ohjelmistoa löytyy. On samanhenkisten ihmisten ympäröimä. Sellaisten ihmisten, jotka eivät pidä barokkia musiikin historian tylsimpänä aikakautena. Ihmisten, jotka ylipäättään tietävät, että kiinnostavaa musiikkia on tehty ennen klassismiakin. Vanhaa musiikkia on kaikunut livenä kansanopiston joka nurkasta niin paljon kuin on jaksanut kuunnella, toisin kuin esimerkiksi täällä Kouvolan suunnalla, jossa vanhaa musiikkia kuulee muualta kuin levyiltä korkeintaan kerran vuodessa. Ympärillä on ollut sekä innokkaita että osaavia soittokavereita kymmenittäin, muitakin kuin ne kaksi muuta nokkahuilistia 100 kilometrin säteellä. Soittokavereille on myös ollut saatavilla soittimia, ihan kaikenlaisia, myös matalassa vireessä. Lisäksi vierellä on kulkenut erittäin päteviä huippuosajia, eri instrumenttien opettajia, joilla on vastaus kaikkiin mahdollisiin ja mahdottomiin ongelmiin, joita nokkahuilisti tiellään kohtaa.

Pahoinvointiin ja päänsärkyyn ei auta kuin aika. Korjaussarjaa kun pääsee nauttimaan vasta ensi kesänä.

Henna Mäkelin

Kirjoittaja on ollut nokkahuiluharrastaja vuodesta 1987.

Logokilpailu!

Yksivuotias Suomen nokkahuiluseura on edelleen ilman logoa. Tämän vuoksi seura järjestääkin logokilpailun, joka on avoinna seuran jäsenille sekä kaikille nokkahuilusta ja sen musiikista kiinnostuneille. Logon tulee ilmentää positiivisella tavalla nokkahuilua ja sen tunnettuuta edistävää seuraa. Logoa tullaan käyttämään seuran lehdessä ja internet-sivuilla sekä seuran järjestämien tapahtumien mainostamisessa.

Parhaan logon keksijälle on luvassa pieni palkinto! Logon valitsee arvovaltainen raati ja se julkistetaan vuoden 2010 ensimmäisessä Blokki-lehdessä. Lähetä siis ehdotuksesi sähköisessä muodossa (gif, jpg, pdf, doc ym.) **15.1.2010 mennessä** Eero Saunamäelle osoitteeseen puheenjohtaja@gmail.com.

www.nokkahuilu.fi